

Soolotalkoot 2021 – yhteenveto

Soolotalkoot –kampanja 17.5.–22.8.2021

Markus Seppälä (markus.seppala@sl.fi)
Suomen luonnonsuojeluliitto, VieKas LIFE

SOOLOTALKOOT –KAMPANJA 17.5.-22.8.2021

Kampanjan menestyksessä pilottikokeilu onnistui herättämään huomiota ja aktivoi soolotalkoiluun

DIAS (Syke & Luke)- ja Viekas LIFE (SLL) -hankkeiden yhteinen kampanja, tavoitteena oli kannustaa kuntia merkitsemään omatoimikenttäpaikkoja maastoon sekä kansalaisia omatoimiseen vieraslajien havainnointiin ja torjuntaan.

- Kampanjassa haluttiin aktivoida niitä suomalaisia jotka haluavat tehdä vieraslajityötä, mutta eivät aikataulun, sijainnin tai koronan vuoksi pysty osallistumaan järjestettyihin talkoisiin.
- Kohdelajit jättipalsami, lupiini ja kurturuusu, mutta kampanjassa sai torjua haluamiaan vieraslajeja.
- Kampanja-alustoina toimi [Vieraslajit.fi –sivut](https://vieraslajit.fi), soolotalkoilijoiden [Facebook –ryhmä](#) sekä iNaturalistiin perustettu torjuntailmoituskanava ”[Vieraslajien torjunta Suomessa](#)”
- Viestintäyhteistyötä tehtiin Kutsumaton vieras -vieraslajikampanjan kanssa.
- Osallistujien toivottiin myös ilmoittautuvan Lyytissä, talkoilijoita palkittiin Suomen luonnonpäivänä la 28.8.

Kiitos osallistumisesta soolotalkoiin Suomen luonnon monimuotoisuuden puolesta!

Onneksi olkoon, olet löytänyt soolotalkoiden jättipalsamin kitkentäpaikalle

Jättipalsami on haitallinen vieraskasvilaji. Voit osallistua kasvin torjuntaan kitkemällä sen maasta juurineen. Tärkeintä on estää uusien siementen syntyminen.

Ilmoittautuminen ja torjuntaohjeet: vieraslajit.fi > soolotalkoot

Pinned Tweet

VieKas (Finvasive) LIFE @VieKasLIFE · May 24

Havainnoitko tai torjutko vieraslajeja omatoimisesti? Osallistu [#soolotalkoot](https://twitter.com/soolotalkoot) -kampanjaan!

- ✓ Lataa iNaturalist -sovellus ja liity Vieraslajien torjunta Suomessa -projektiin: inaturalist.org/projects/viera...
- ✓ Kerro meille yhteystietosi: lyyti.fi/reg/soolotalko...

[#vieraslajit](https://twitter.com/vieraslajit)

Soolotalkoitten Suomen luonnon monimuotoisuuden puolesta!

17.5.-22.8.2021

[#soolotalkoot](https://twitter.com/soolotalkoot)
[#vieraslajit](https://twitter.com/vieraslajit)
vieraslajit.fi

Suomen vieraslajit

Tietoja

Jäsenet 147

Kerää havaintoja vieraslajeista! Vieraslajien torjunta on lain mukaan maanomistajan vastuulla, mutta aina maanomistaja ei tiedä niiden esiintymisestä. Talkootoimintaa tai muuta torjuntaa on helpompaa kohdentaa, kun havainnot löytyvät [laji.fi](#) ja [vieraslajit.fi](#) kartoilta. Myös iNaturalistin kautta tehdyt havainnot

[Lue lisää >](#)

Projektin päiväkirja

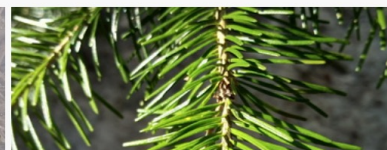
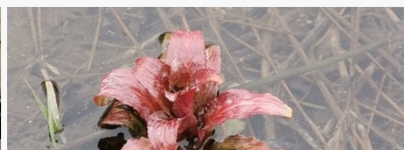
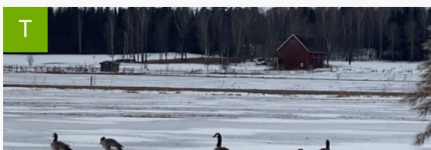
Yleiskatsaus

9.111
HAVAINTOA119
LAJIA977
TUNNISTAJAA2.713
HAVAINNOIJAA

Tilastot

Viimeaikaiset havainnot

Näytä kaikki

Havainnot

Laji

Sijainti

Siirry

Suodattimet ¹

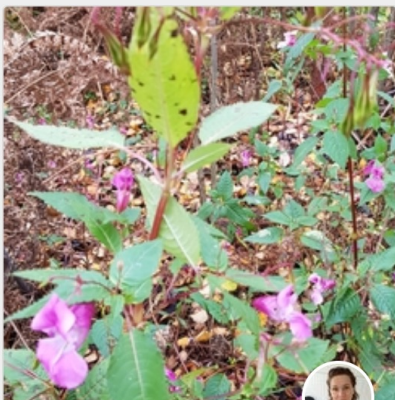
Finland 🌐

595
HAVAINTOA18
LAJIA110
TUNNISTAJAA101
HAVAINNOIJAA

Kartta

Ruudukko

Luettelo

Jättipalsami

(Impatiens glandulifera)

Tutkimustaso 🛡️ 1

5k

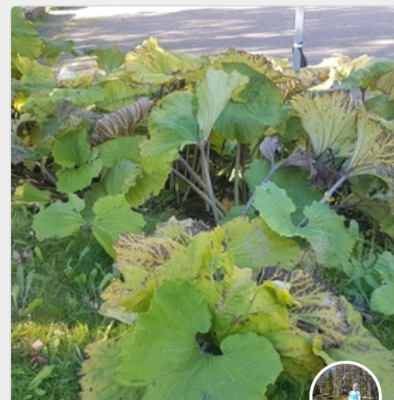

Jättipalsami

(Impatiens glandulifera)

Tutkimustaso 🛡️ 2

7k

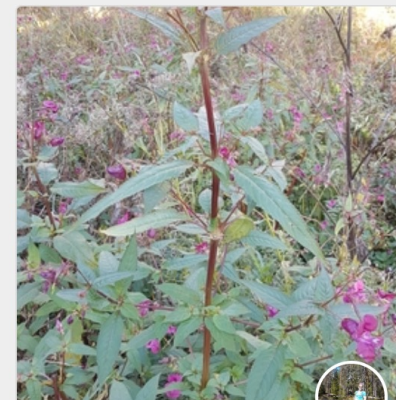

Etelänruttojuuri

(Petasites hybridus)

🗨️ 1

6k

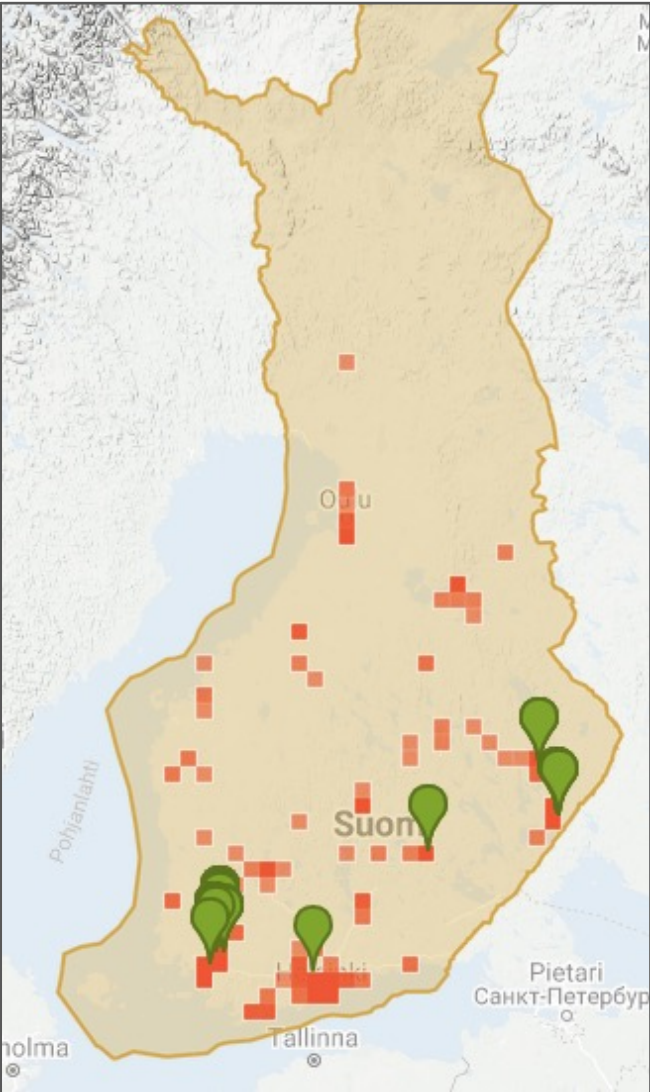
Jättipalsami

(Impatiens glandulifera)

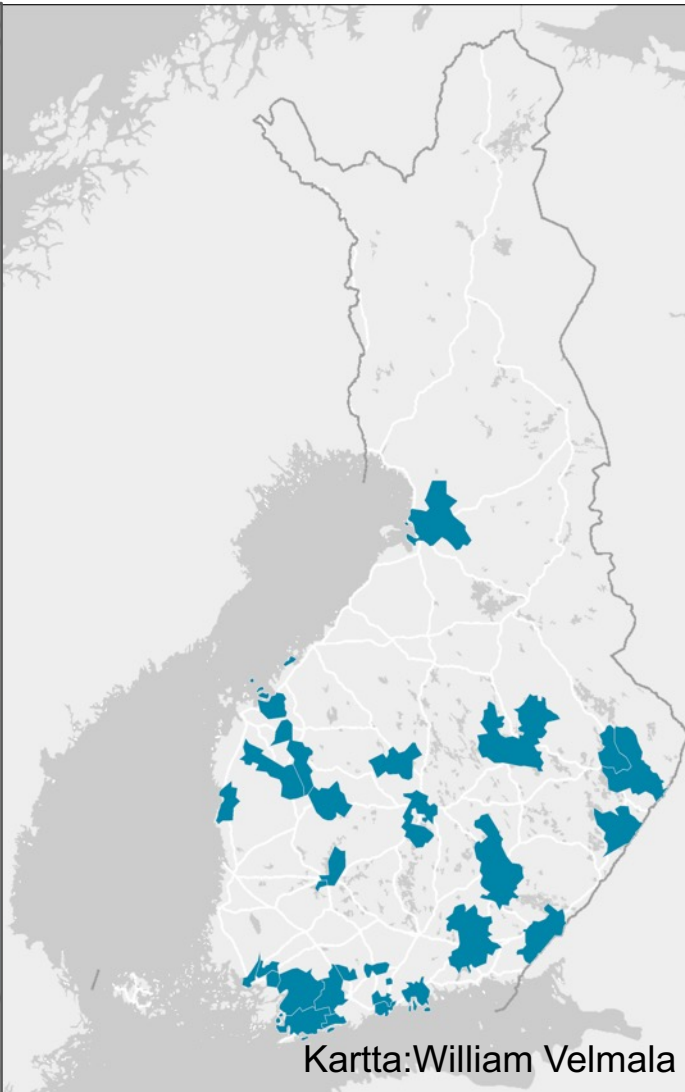
Tutkimustaso 🛡️ 1

6k

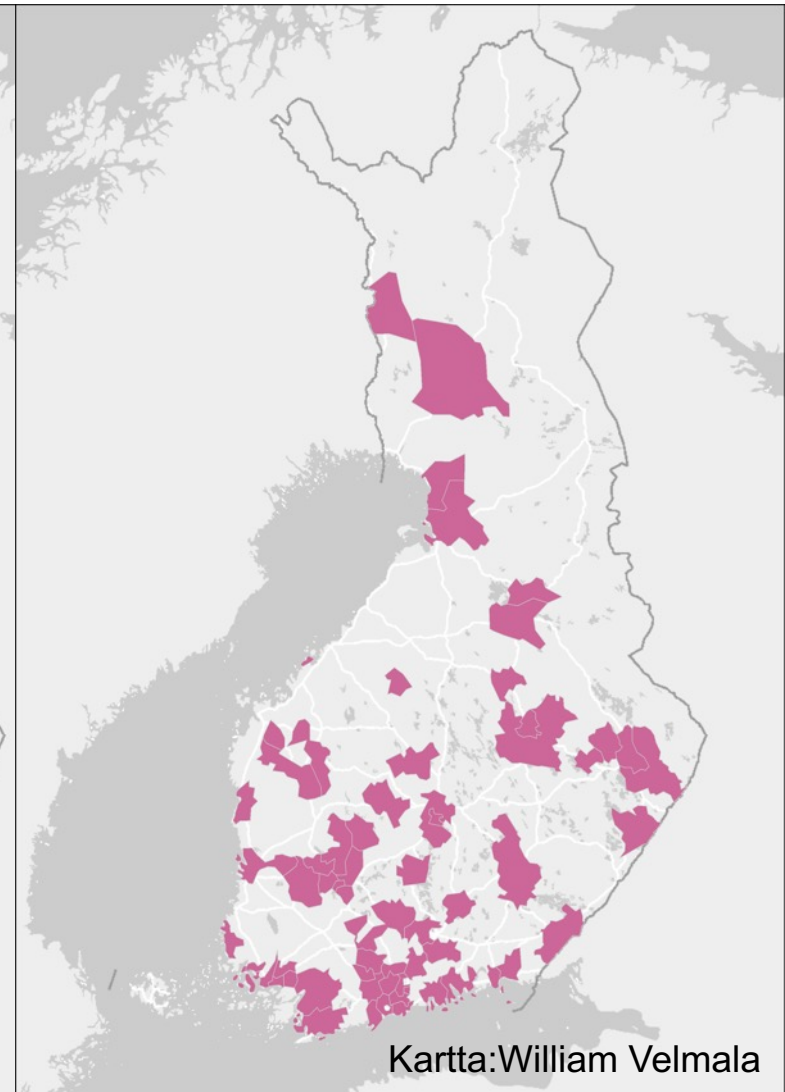
Kampanjan havainto- ja torjuntailmoitukset

Kampanjaan mukaan ilmoittautuneet kunnat

Kampanjaan mukaan ilmoittautuneet soolotalkoilijat

SOOLOTALKOOT –KAMPANJA 17.5.-22.8.2021

Soolotalkoot lukuina

Mukaan virallisesti ilmoittautui 31 kuntaa, etukäteen ilmoitettuja torjuntakohteita oli yhteensä 100

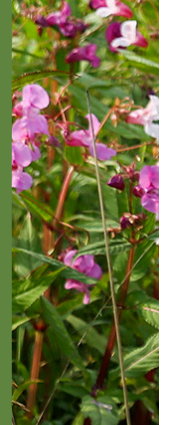
- Kunnille toimitettiin yhteensä 315 Soolotalkoot –kylttiä valmistettiin viestintämateriaaleja jotka olivat vapaasti kuntien käytettävissä
- Soolotalkoilijoita ilmoittautui mukaan yhteensä 184 henkilöä, 70 kunnasta. Heistä 4/5 oli naisia.
- Torjuntatiedot (iNaturalist-projekti): Projektin 100 jäsentä tekivät yli 500 havainto- ja/tai torjuntailmoitusta yhteensä 16 vieraslajista, torjuttu pinta-ala lähes 5 ha.
 - Lähes puolet torjunnoista jättipalsamia, 28 % komealupiinia, myös kurturuusu, espanjansiruetana, jättiputket ja aasialaiset tataret mukana
- Soolotalkoilijoiden [Facebook-ryhmään](#) liittyi 440 jäsentä. Ryhmässä kampanja-aikana 136 päivitystä ja yli 14 000 katselukertaa.
- 15 tiedotetta, 67 twiittiä, 3 haastattelua.

SOOLOTALKOOT –KAMPANJA 17.5.-22.8.2021

Soolotalkoilu saa jatkoa 2022 – mitä on hyvä ottaa suunnittelussa huomioon?

- Soolotalkoilijoiden palautekyselyn mukaan (36 vastaajaa) kolmeen kohdelajiin oltiin tyytyväisiä, mutta myös muiden lajien torjuntaa olisi hyvä korostaa. Kuntien toivottiin olevan aktiivisemmin mukana vieraslajiviestinnässä ja toiminnan koordinoinnissa vastaajien asuin- ja mökkikunnissa.
- Torjuntaa tehtiin todennäköisesti merkittävästi enemmän kuin siitä ilmoitettiin, minkä parantamiseen tulee kiinnittää huomiota jatkossa. Joko käytössä ollut työkalu (iNaturalist-projekti) koettiin hankalana käyttää ilmoittamista pidetään ylimääräisenä vaivana itse torjuntatyöhön verrattuna.
- Suuri osa osallistuneista kunnista koki Soolotalkoot hyvänä tapana aktivoida kuntalaisia vieraslajiasioissa, mutta toivovat aikaisempaa viestintää osallistumismahdollisuudesta.
- Soolotalkoot -konsepti oli tykätty ja sai 2021 hyvän alun, jonka päälle rakentaa. Kuntia on hyvä saada aktivoitua lisää mukaan, mutta erityisesti myös muita kansalaisjärjestöjä.

EU-vieraslaji jättipalsami (*Impatiens glandulifera*) ja sen torjunta

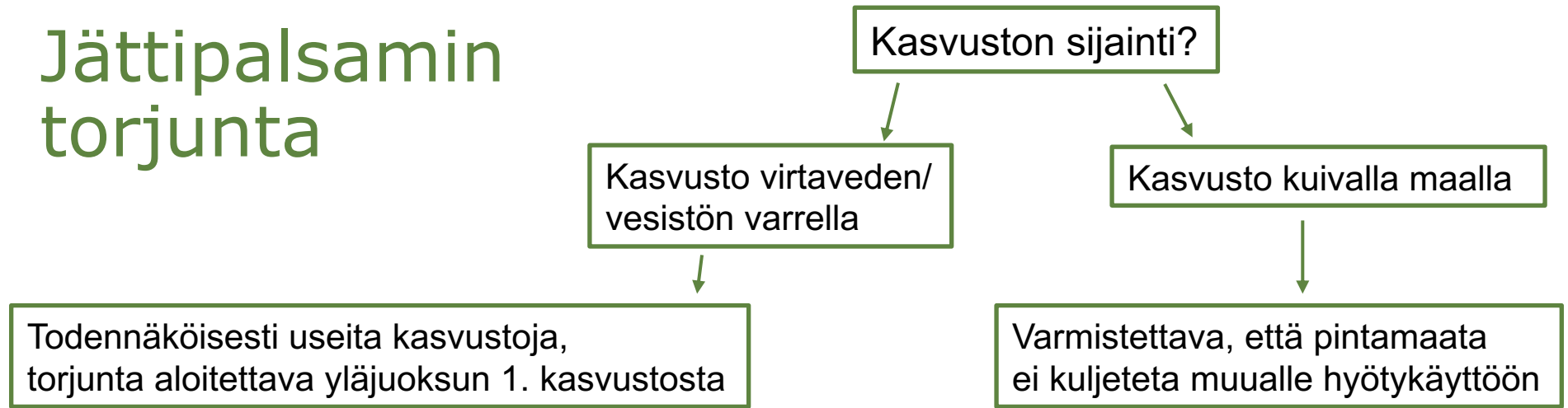
VieKas LIFE kohdelaji: Jättipalsami

Jättipalsami, jättebalsamin (*Impatiens glandulifera*),
myös 'paukkukukka/-palsami',

- Kosteat elinympäristöt: rannat, lehtometsät, ojanpientareet
- Yksivuotinen, leviää vain siemenistään. Yksi kasvi voi tuottaa jopa 4 000 siementä.
- Voi kasvaa yli 2,5 m korkeaksi. ”Orkideamaiset” kukat.
- Valkoiset, pinkit tai violetit kukat ilmestyvät kesä-heinäkuun vaihteessa (Etelä-Suomi). Kukintovaihe kestää syksyn yöpakkasiin saakka.
- Siemenet kypsyvät heinä-elokuun vaihteesta eteenpäin.
- **Torjuntatoimenpiteet kannattaa tehdä ennen siementen kypsymistä**

Jättipalsamin torjunta

Pieni kasvusto (n. 1–30 m²)

- Käsinkitkettä, 1–2 hlöä
- Kasvijätteet kompostiin

”Keskikokoinen” kasvusto

- Käsinkitkettä, 3–5 hlöä
- Kasvijätteet kasaan maatumaan talkoopaikalle

SUURI kasvusto

- Käsinkitkettä, niitto + kitkettä, lammaslaidunnus...
- Kasvijätteet kasoihin maatumaan

Kitkettä tai niitto hyvä tehdä ennen siemenkotien kypsymistä

- estää siemenpankkia kasvamasta
- voidaan hävittää kompostoimalla vaikka torjuntapaikalle
 - vähemmän kustannuksia

Miten valita hyvä talkookohde?

Hyvä talkookohde on...

- Hyvien kulkuyhteyksien varrella ja/tai lähellä asutusta
- Ihmisille tärkeä ja tuttu, esim. lähivirkistysalue
- Turvallinen (ei tienvarret tai jyrkässä rinteessä)

Lisäksi talkoomotivaation ylläpidon kannalta tärkeää...

- Riittävän pienialainen tai helposti jaettavissa pienempiin osakasvustoihin niin, että näkyviä tuloksia on mahdollista saada aikaan jo yhden talkookerran aikana

